

חברותא

שַׁבַּת פְּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ, ז' טַבַּת הַתּשַׁפ"ג

חומר למוד שבועי

בַּעֲגָלָא וּבְזִמָּן קָרִיב

יוסף שולח עגלות

חברותא: בַּפְּרָשַׁתְנוּ מִתְרַחֵשׁ הַמּוֹפָגֵשׁ הַמְרַגֵּשׁ בֵּין יוֹסֵף לְאֶחָיו. הוּא מִתְגַּלֶּה אֲלֵיהֶם וְשׂוֹאֵל: "הַעוֹד אָבִי חַי?" וּמְמַשִּׁיךְ וְאוֹמֵר: "מִהְרֹו וְעָלוּ אֵל אָבִי וְאִמְרָתֶם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף שְׂמִנִּי ה' לְאֲדוֹן לְכָל מִצְרַיִם רְדֵה אֵלַי אֶל תַּעֲמֹד. . וְהִיֵּית קָרוֹב אֵלַי. . וְכִלְפָּלְתִּי אֶתְךָ שָׁם".

הוא מצייד את אחיו בעגלות כדי שיוכלו לחזור עם כל בני המשפחה ומוסיף להם מתנות. כְּשֶׁהֵם בָּאִים הַבֵּיתָה, לִיעֶקֶב אָבִיהֶם, הוּא אִמּוֹר לְהִתְפַּעֵל מֵעֵצָם הַשְּׂמוּעָה עַל כֵּךְ שְׂיוֹסֵף חַי, אַחֲרֵי כֵּךְ הַרְבֵּה שָׁנִים שֶׁהוּא הִזָּה נֹחֵשֵׁב בְּעֵינָיו פֶּמֶת, אָבֵל מִמָּה יַעֲקֹב מִתְפַּעֵל? דְּוָקָא מִהַעֲגָלוֹת... "וַיֵּרָא אֶת הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשִׂאת אוֹתוֹ וְהִתְחִי רוּחַ יַעֲקֹב אָבִיהֶם. וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנִי חַי אֵלָכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרָם אֲמוֹת".

עגלה ערופה

שְׁלִיח/ה: רַש"י עוֹד מוֹסִיף וּמְפָרֵשׁ כִּי דְוָקָא עֲכָשׁוּ, כְּשֶׁהוּא רָאָה אֶת הָעֲגָלוֹת, חִזְרָה הַשְּׂכִינָה לְשֵׁרוֹת עַל יַעֲקֹב אָבִינוּ. מָה כֵּךְ מִיָּחָד בַּעֲגָלוֹת הָאֵלֶּה?

מְבִיא רַש"י אֶת פְּרוּשׁ חַז"ל: "סִימָן מְסַר לָהֶם – בְּמָה הִזָּה עוֹסֵק כְּשֶׁפָּרֵשׁ מִמֶּנּוּ,

myshliach.net

תודתנו נתונה למערכת 'נשמתא דאורייתא' על עזרתם והסכמתם בהדפסת החומרים

בפְּרָשַׁת עֲגֹלָה עָרוּפָה". מֵעֵבֶר לְעֲגֹלוֹת הַמָּסַע וְהַמְשָׂא, יוֹסֵף שָׁלַח לְיַעֲקֹב עוֹד 'עֲגֹלָה'. הוּא בִקֵּשׁ לְמָסֹר לוֹ כִּי הוּא זוֹכֵר אֶת הַנוֹשֵׂא הָאֲחֵרוֹן שֶׁהֵם לְמִדּוֹ לִפְנֵי 22 שָׁנִים, רָגַע לִפְנֵי שְׂיֹסֵף יֵצֵא לְרֵאוֹת אֶת שְׁלוֹם אָחָיו וּמִשָּׁם הַתְּגַלְגַּל לְמִצְרַיִם, הִיְתָה זוֹ הַסּוּגִיָּה שֶׁל "עֲגֹלָה עָרוּפָה".

לא סתם עגלה

חברותא: כַּעַת אֲנַחְנוּ מְבִינִים אֶת כּוֹנֵת יַעֲקֹב. כְּשֶׁהוּא שׁוֹמֵעַ אֶת זֶה, הוּא רוֹאֶה לְנֶגֶד עֵינָיו אֶת צְדָקוֹתוֹ שֶׁל יוֹסֵף, וְאוֹמֵר: "רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חַי" – בְּמִשְׁךָ 22 שָׁנִים יוֹסֵף חַי עִם הַדְּבָר תוֹרָה הָאֲחֵרוֹן שֶׁהוּא לְמַד מֵאַבָּא, לְמִרוֹת שֶׁהוּא הִזָּה בְּמִצְרַיִם, מְקוֹם נִדְחַ וְשׁוֹמֵם מְבַחֲינָה רוּחַנִית. סִימָן שֶׁהוּא חַי לֹא רַק בְּגִשְׁמִיּוֹת אֲלֵא גַם בְּרוּחַנִיּוֹת.

אָבֵל נִשְׁאָלֶת הַשְּׂאֵלָה, לְמָה בְּאֵמֶת יַעֲקֹב בָּחַר לְלַמֵּד עִם יוֹסֵף דְּוָקָא אֶת הַדִּין עַל "עֲגֹלָה עָרוּפָה", לְמָה זֶה הַדְּבָר הָאֲחֵרוֹן שֶׁהוּא נִתֵּן לוֹ כְּצִידָה לְדַרְךְ?

עַל שְׂאֵלָה זוֹ הַשִּׁיב הַרְבִּי בְּשִׂיחָה נִפְלְאָה שֶׁנִּשְׂאָא בְּפָנֵי הַחֲסִידִים בּוֹ בַּיּוֹם שֶׁל הַ"דִּינן נֶצַח", ה' טַבַּת תַּשְׁמ"ז.

תפקיד המנהיגים

שליח/ה: כְּאֲשֶׁר נִמְצָא חֲלִילָה אָדָם לֹא רוּחַ חַיִּים, כְּשֶׁהוּא מְטַל בְּשִׂדָּה וְלֹא נוֹדְעָה הַסִּבָּה שֶׁגָּרְמָה לְמוֹתוֹ, יוֹצְאִים זְקֵנֵי הָעִיר הַסְּמוּכָה אֶל נַחַל אֵיתָן וְעוֹרְפִים שֶׁם עֲגֹלָה, כְּכַפְרָה עַל מוֹתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם, וְאוֹמְרִים "דִּינוֹ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ" וּמְבַקְשִׁים כְּפָרָה מֵהַשָּׁם.

חַי"ל מְסַבִּירִים שֶׁהַזְּקֵנִים מֵתְכַנְנִים לוֹמֵר שֶׁהֵם לֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹ אָדָם יוֹצֵא מִהָעִיר שְׁלֵהֶם, בְּלִי לְלוֹוֹת אוֹתוֹ וְלִצִּיד אוֹתוֹ בְּמִזְוֹן, וּבְכַךְ הֵם אֵינָם אֲשַׁמִּים בְּמוֹתוֹ.

מִכֵּן אֲנַחְנוּ מְבִינִים שְׁזוּהֵי חוֹבְתָם שֶׁל הַמְּנַהֲיָגִים – זְקֵנֵי הָעִיר – לִצִּיד אֶת הַיּוֹצְאִים לְדַרְךְ בְּמִזְוֹן. לֹא מְדַבֵּר רַק בְּמִזְוֹן גְּשְׁמִי אֲלֵא גַם בְּמִזְוֹן וְלְבוֹשׁ רֹחַנִי – בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת שֶׁיִּשְׁמְרוּ עֲלָיו בְּשִׂדָּה, שֶׁיִּמְנְעוּ מִצָּב בּוֹ הוּא יִפַּל חָלָל וַיִּתְנַתֵּק חֲלִילָה מֵהַשָּׁם.

צידה לדון

חברותא: אִם כּוֹן, כְּאֲשֶׁר יוֹסֵף יוֹצֵא לְדַרְכּוֹ מִצִּיד אוֹתוֹ יַעֲקֹב בְּמִזְוֹן רֹחַנִי – בְּדַבְרֵי תוֹרָה, כְּדִי לִתֵּת לוֹ כּוּחַ לְהַתְמוּדָד בְּהַצְלָחָה עִם כָּל מָה שֶׁהוּא עֹתִיד לַעֲבֹר. אָבֵל זֶה לֹא סֵתֵם דְּבַר תוֹרָה, אֲלֵא סוּגִיָּה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ רְמִז לְמָה שֶׁהוֹלֵךְ לְקוֹרוֹת. רְמִז לְכַךְ שְׂיֹסֵף יִתְגַּלְגַּל לְמִצְרַיִם וַיִּזְדַּקֵּק לְשִׁמְרָה רוּחַנִית מִיְחֻדָּת.

החזרת ציוד

שליח/ה: והנה, כעבר שנים רבות מחזיר יוסף ליעקב את המסר של "עגלה ערופה", כמי שאומר "לא שכחתי, אכן המזון שהענקת לי לנה אותי לארך כל השנים ושמר על החיים הרוחניים שלי".

כשיעקב שמע את זה – "ותחי רוח יעקב" – הוא קבל תוספת חיות ושרתה עליו השכינה בחזרה. כשהוא רואה שזרעו – יוסף – בחיים, זה מוסיף חיים לו עצמו.

הלקח:

באותה שיקה דבר הרבי על 'יוסף' שבדורנו – הרבי הקודם, ואמר כי עלינו מטלת השליחות של יוסף (ששולח עם אחיו את ה"עגלות" ליעקב –) לדאג להאיר ולהפיץ תורה ומצוות בכל מקום וגם ב"שדה", וכך לדאג לחיים הרוחניים של עם ישראל, ונוסף לכך גם לחייהם הרוחניים של אמות העולם, על ידי הפצת הענין של שבע מצוות בני נח. כך נקרב את ביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

(מעובד ע"פ תו"מ שיחת ה' טבת תשמ"ז, ולקו"ש ח"ל, עמ' 222 ואילך)

אין זמן לבכות

שליח/ה: פרשת ויגש מספרת על הפגישה המרגשת בין יוסף לאחיו בנימין. אחרי עשרים ושנים שנים בהן הם לא נפגשו, הם נופלים איש על הצואר של אחיו ובוכים. אבל חכמינו זכרונם לברכה (חז"ל) מספרים לנו שהם לא בכו רק בגלל הפגישה המרגשת.

חברותא: למה הם בכו? כי הם ראו את החרבן העתידי של המשפחון ושל בתי המקדש. המלה "צואר" רומזת על בית המקדש, כמו שהצואר הוא גבוה, כך בית המקדש נמצא בגבהו של העולם, וכמו שהמטרה של הצואר לחבר בין הראש לגוף, כך גם בית המקדש תפקידו להוריד את אור השכינה מלמעלה ולהביאו לכל העולם בלוי.

מקומו של (חלק מ) בית המקדש היה בנחלתו של שבט בנימין. אם כן, יוסף בוכה על צוארי בנימין – על שני בתי המקדש, שהיו בנחלת בנימין. ובנימין בוכה על צוארי יוסף – על משפחון שילה, שהיה בחלקו של יוסף.

שליח/ה: אם נשים טוב-טוב לב לפסוק ולדברי חז"ל, יוצא שכל אח בכה על צוארי אחיו, על בתי המקדש או המשפחון של אחיו. ולכאורה, אם כל אחד יודע שבית המקדש או המשפחון הנמצא בחלקו עתיד להחרב, למה הוא לא בוכה על החרבון האישי שלו אלא רק על החרבון של אחיו?

חברותא: נבין את התשובה כשנשקח את זה לחיים שלנו.

מה קורה כשיהודי שם לב שהחבר שלו נמצא חלילה במצב של חרבון – כשהוא חוטא ואור הנשמה אינו מאיר אצלו?

הוא צריך לנסות להוכיח את חברו בדרך נעם ובדרכי שלום, ואף לבכות ולעוור עליו חממים. אבל אם החבר לא תקן את דרכו, הוא לא יכול לעשות זאת במקומו. לא נותר לו אלא לבכות ולהצטער על המצב של חברו.

אך הדבר שונה כשיהודי רואה את הבטייה לא אצל החבר, אלא אצלו בעצמו: הוא יכול לפרץ בבכי. הבטייה עשויה להקל ולהרגיע אותו. אבל אסור לו להסתפק בבטייה. אסור לו לחשב שהבטייה לבד זה מספיק. עליו לתקן את המצב שלו ולעשות תשובה! לכן יוסף ובנימין לא בוכים על עצמם, על החרבון האישי שלהם, אלא רק אחד עבור השני.

הלקח:

הבטייה היא אף פעם לא במקום הצריך לשפר ולתקן את ההתנהגות שלנו. להצטער זה לא מספיק, צריך גם לעשות.

פרשת הספרים

הרבי והספרים שיכים לחסידים...

"בה' טבת תשמ"ז נתן פסק הדין בצורה חד-משמעית, שהספריה שיכת כלה לאגדת חסידי חב"ד בארצות-הברית. הבשורה על ה"דין נצח", התפשטה במהירות הבזק, ומיד התאסף ברחבת 770 קהל עצום, שפרץ בשמחה ורקודים שהרקיעו שחקים. גם המשקה נשפך לרב..."

במהלך נודדיו של הרבי הקודם, רבי יוסף-יצחק שניאורסון, מרוסיה לאירופה ולאחר מכן לארצות-הברית, הוא הצליח לשמור על ספריתו שכללה אלפי ספרים וכתבי-יד עתיקים ובעלי ערך רב. ספרים אלו אכסנו בקומת המרתף של 770 ובמקביל הקים הרבי נשיא דורנו, אסף חדש ששוכן בבנין הספריה הסמוך ל-770.

בשנת תשמ"ה, נתגלה לפתע כי החלו להעלם ספרים מהאסף השמור שבספריית הרבי הרי"צ. אחר חקירה ודרישה, התברר כי הם נעלמו בידי אחד ממשפחת בית הרב, הנכד היחיד של הרבי הרי"צ, שהחל במכירת הספרים הנדירים תמורת בצע-בסף לסוחרים ספרים עתיקים.

משנדרש הנכד להשיב את הספרים, הוא טען כי ספריה זאת איננה רכוש של 'אגדת חסידי חב"ד' או של תנועת חב"ד, אלא רכוש הפרטי של הרבי הרי"צ, ולכן מגיע גם לו חלק בירשת הספרים. הרבי דבר על כך בחריפות גדולה, בהתנענעויות חדש תמוז תשמ"ה, ונתן הוראה להשיג או לקנות בחזרה את הספרים מהסוחרים שקנו אותם.

במקביל העבר הנושא לבית-המשפט בארצות-הברית, על-מנת שיכריע האם זו ספריה פרטית, או שהיא שיכת לתנועת חב"ד כלה. המשפט נקבע ליום גאלת כבוד-קדשת אדמו"ר הזקן ממאסרו, י"ט כסלו, ונמשך שלושה שבועות, עד ח' טבת תשמ"ו. במהלך המשפט עלו עדים רבים על דוכן העדות, לאמת את הגישה של הרבי, כי הספריה מעולם לא היתה רכוש פרטי. בזמן זה, נשאלה בחקירתה, הרבנית חיה-מושקא עליה-השלום, האם הספרים שיכים לרבי או לחסידים וענתה באפן מיחד: "הרבי והספרים שיכים לחסידים".

במשך ימי המשפט, נסע הרבי בכל יום אל האהל הקדוש של הרבי הרי"צ והתפלל להצלחת המשפט. עדת חסידי חב"ד בכל העולם הצטרפו לתפלה

הזאת, שיעזור השם, שגם השופט יפיר שהספריה שיכת לאגדת חסידי חב"ד.

כשנה לאחר מכן, בה טבת תשמ"ז נתן פסק-הדין בצורה חד-משמעית, שהספריה שיכת בלה לאגדת חסידי חב"ד בארצות-הברית. הבשורה על ה"דין נצח", התפשטה במהירות הבזק, ומיד התאסף ברחבת 770 קהל עצום, שפרץ בשמחה ורקודים שהרקיעו שחקים. גם המשקה נשפך לרב.

ההפתעה הייתה גדולה, כאשר עם סיום תפלת מנחה פתח הרבי בשיחת-קדש מיחדת. בשיחה אמר בין היתר, שדוקא כעת יש להגביר עוד יותר את הפצת תורת רבותינו ושיאינו ולמודה ביחיד וברבים, מתוך שמחה עצומה והתלהבות הפורצת כל גדר, אבל העקר הוא שיהיה זה ענין של מעשה ושהדברים יבואו לידי פעל ממשי בחיי היום-יום. השמחה נמשכה שבועה ימים, ובכל יום זכה אותנו הרבי בשיחה קדושה, שבה באר את ההוראות מהנצחון ומפרשת השבוע.

בין הדברים, עורר הרבי שוב על מבצע "בית מלא ספרים" כשלקל הפחות צריכים להיות בו: חמש, סדור תהלים ותניא (הכלולים בספר החת"ת) וספרי הלכה כמו קצור שלחן ערוך. כמו כן בקש הרבי שלכל ילד יהיו ספרי קדש בחדרו וכן סדור פרטי שעליו יהיה רשום "לה' הארץ ומלואה" ומתחת את שמו הפרטי, וקפת צדקה אישית. כך יהיו לו: תורה, תפלה וצדקה. כך הבית וגם החדר הופכים להיות "בית חב"ד".

כמו-כן יש להקים ספריות, בהן יוכלו לשאל ספרי קדש ולהשתמש בהם.

לאחר שנה נוספת של ערעורים, על-ידי הצד השני, נתן בכ"ח מרחשון תשמ"ח הצו הסופי – להחזיר את הספרים שנלקחו מהספריה, וביום ב' בכסלו החזרו בהצלחה הספרים למקומם בספריה, ואלו שכבר נמכרו, נקנו בחזרה על-ידי אגדת חסידי חב"ד. ביום זה הדגיש הרבי, כי השמחה האמתית עם הספרים, היא הלמוד בהם.

באותו יום נסע הרבי לאהל ולפני הנסיעה בקש שביאו לו לשם אחדים מהספרים שהחזרו. למחרת בבקר, בחר הרבי באחד משלושת הספרים שהובאו לו והורה להדפיסו על-מנת שיוכלו ללמד בו, בסמיכות לזמן גאלת הספרים.

עד היום, חוגגים חסידי חב"ד מדי שנה את יום ה' טבת ומצינים אותו כיום ה"דין נצח" של הרבי ושל הספרים. על-פי הוראת הרבי, ביום זה יש לקנות ספרים חדשים ובעקר להוסיף בלמוד התורה. בהקשר זה הרבי אמר שגם לילדים צריך לקנות ספרי קדש. אבל צריך להסביר לילדים שלא יפחדו להשתמש בספרים... אם הספר יקרע מרב שמוש, יקנו להם ספרים חדשים ומהדרים יותר...

יו"ל במסגרת תוכנית החברותות לילדי השלוחים שע"י